

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite Lausuntopyyntönnö 4.12.2013 (MMM022:00/2008)

Uuden kalastuslain hallituksen esitysluonnos

Uudistukselle asetetut haasteet ja odotukset

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa yleisesti, että kalastuslain kokonaisuudistus on yleisen tarpeen vaatima. Kalastuksen ja kalavesien hoidon järjestämisellä on keskeinen merkitys luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä ja luonnonvarojen kestäväen käytön varmistamisessa.

Elintarvikkeena kalalla on suuri merkitys suomalaisessa ruokavaliossa ja sen kulutus on noussut selvästi viime vuosina. Samalla kotimaisen kalan osuus kulutuksesta on runsaasta kalavaroistamme huolimatta huolestuttavasti vähentynyt. Perusajatuksena kalastuksen ja kalavesien hoidon järjestämisessä tulee olla se, että tätä tärkeää kotimaista luonnonvaraamme hyödynnetään tehokkaasti, mutta ekologisesti kestäväällä tavalla. Kotimainen, mieluiten luontaisesta lisääntymisestä lähtöisin oleva ja luonnon ravinnolla koko ikänsä kasvanut kala on luonnonmukaista ja terveellistä lähiruokaa parhaimmillaan. Ympäristövaikutuksiltaan kotimaisen luonnon vesistä pyydetyn kalan käyttö on ekologisesti erittäin perusteltua kun kalastus ja kalakantojen hoito järjestetään oikein.

Kalastus ja kalavesien hoito kytkeytyy suoraan EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin vesienhoidolle asettamiin tavoitteisiin. Monimuotoinen, monipuolisesti ja kestävästi hyödynnetty sekä ensisijaisesti luontaiseen lisääntymiseen perustuva kalakanta on osa hyvinvoivaa vesiympäristöä. Kalakantojen suunnitelmallinen hoito ja oikein suunnattu ja mitoitettu kalastus on keskeinen osa vesialueen hoitoa tai jopa kunnostusta, joka tähtää veden fysikaalis-kemiallisen laadun parantamiseen. Monipuolisen, riittävän tehokkaan ja suunnitelmallisen kalastuksen avulla vesistöistä saadaan pois huomattaviakin määriä rehevöitymistä aiheuttavia ja sitä ylläpitäviä ravinteita.

Luonnon monimuotoisuuden ja uhanalaisten kalalajien suojelun merkitys on entisestään korostunut. Näiden tekijöiden aiempaa parempi

huomioon ottaminen on yksi uudelle lainsäädännölle kohdistuvista suurista haasteista.

Lainsäädännössä tulee selvästi tiedostaa vapaa-ajankalastuksen painoarvo kalavarojemme hyödyntämisessä ja samalla yhtenä merkittävistä vesienkäyttömuodoista. Suurin osa Suomessa kulutetusta kotimaisesta kalasta on vapaa-ajankalastuksen saalista. Lain tulee ohjata kalavesien hoitoa, kalastusta ja mm. eri pyyntimenetelmien käyttöä siten, että vältetään eturistiriidoilta eri kalastajaryhmien kesken. Kalastuksen täytyy tapahtua ekologisesti kestävästi mahdollistaen kuitenkin samalla vesiemme uudistuvan luonnonvaran järkevän hyväksikäytön.

Esityksen keskeiset periaatteet

Lakiesityksessä korostuu kalavarojen käytön ekologisen kestävyuden varmistaminen. Esitys antaa aiempaa joustavimmat mahdollisuudet ottaa huomioon luonnon monimuotoisuus ja uhanalaisten lajien suojelu. Kalastuksen säätelyn tulee perustua parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon. Tutkimuksen ja seurannan merkitystä onkin korostettu. Muita esityksessä korostuvia asioita ovat mm. kaupallisen kalastuksen edellytysten parantaminen, ns. vapaa-ajan kalastuksen mahdollisuuksien parantaminen ja vapaa-ajankalastuksen lupajärjestelmän yksinkertaistaminen sekä ajantasaistaminen.

Kalatalouden organisaatioiden ja niiden tehtävien osalta niin sanottujen kalatalousalueiden perustaminen nykyisten kalastusalueiden tilalle antaa toivottavasti eväitä näiden nykyistä (kalastusalueet) suurempien yksikköjen tehokkaalle ja asiantuntevalle toiminnalle. Nykyisen lainsäädännön aikana kalastusalueiden toiminnassa on ollut suuriakin alueellisia eroja ja kaikkialla niille asetetut odotukset paikallisina kalavesienhoitoa ja kalastusta ohjaavina tahoina eivät ole täyttyneet.

Keskeisiin kalastusta ja kalavesienhoitoa koskeviin päätöksiin liittyvä hallinnollinen valta keskittyy lakiesityksen mukaan entistä selvemmin ELY-keskuksille. Tämä edellyttää tehtäviin nähden oikein mitoitettuja resursseja ja hallittua tehtävien organisointia.

Muutosesitykset

Uusi lakiesitys ei tuo suuria muutoksia useimpien ns. seisovien pyydysten käyttöön. Isorysän käytön rajaamista pelkästään ns. kaupalliseen kalastukseen (6 luku, 49§) tulisi kuitenkin vielä harkita. Isorysiä käytetään melko paljon mm. järvikunnostuksiin liittyvissä talkoovoimin toteutetuissa vähempiarvoisen kalan poistopyynneissä. Käytön rajaaminen pelkästään kaupallisille kalastajille tuntuu hieman kohtuuttomalta – varsinkin kun kyseessä on vielä sulkupytydys, josta

ylimääräinen tai ei toivottu saalis pystytään kokemisen yhteydessä yleensä suhteellisen helposti ja hyväkuntoisena vapauttamaan.

Johtaja

Olli Madekivi

Suunnittelija

Sami Moilanen